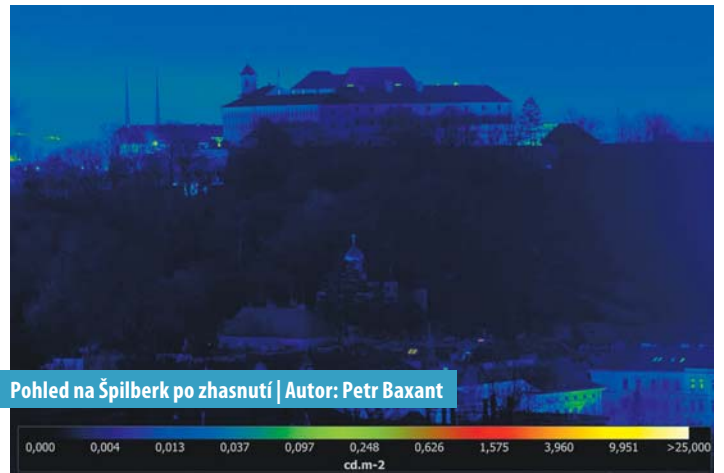
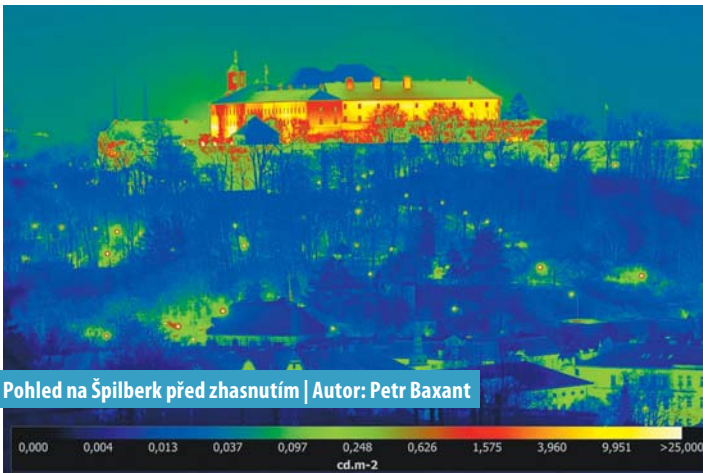

Brno zhaslo.

Odborníci hledali zdroje světelného smogu

Jak svítí vypnuté Brno? Odpověď na zdánlivě paradoxní otázku hledali odborníci v noci na sobotu 10. dubna 2021, kdy na několik hodin zhaslo veřejné osvětlení v celém městě. Cílem akce, která byla záměrně naplánována během zákazu nočního vycházení, bylo zjistit, jak moc moravskou metropoli znečišťuje (zatěžuje) světelný smog a co jsou jeho zdroje bez veřejného osvětlení. První výsledky měření ukazují, že veřejné osvětlení sice přispívá ke světelnému znečištění, ale větší podíl na zlepšení situace by mohla mít regulace osvětlení soukromých objektů a areálů.

„Podle provedených měření odborníků z VUT v Brně se ukázalo, že veřejné osvětlení rozhodně není hlavním zdrojem světelného smogu a podílí se na něm zhruba 40 - 45 procenty. Tento údaj bychom přesto rádi stáhli ještě na polovinu,“ uvedl Pavel Rouček, generální ředitel společnosti Technické sítě Brno, která pro město zajišťuje veřejného osvětlení již více než dvacet let. Zbývající část „smogu“ tvoří osvětlení soukromé – světla na parkovištích nákupních

center a obchodních domů, reklamy, ale i třeba okna bytů. „Zhasnutím veřejného osvětlení se jas oblohy včetně horizontu pozorovaného z konkrétního místa Kraví Hory snížil asi o 45 %. Není to moc, ale musíme uvážit i to, že veřejné osvětlení se reguluje a v nočních hodinách tak již není na svém večerním maximum. Ukázalo se, že úroveň nočního světla více ovlivňují subjekty mimo správu města Brna. Bude nás zajímat, kolik z nich je dominantních a které to jsou. Na ty bychom se pak chtěli zaměřit v dalším měření,“ shrnuje některá z dat Petr Baxant z Ústavu elektroenergetiky Vysokého učení technického v Brně, který se na analýze výsledků podílel.

Časem zmizí i koule a další nevhodná svítidla

Technické sítě Brno již dlouhodobě intenzivně valně části veřejného osvětlení ve večerních a nočních hodinách regulují, a to v některých případech až na polovinu. Ve vazbě na protiepidemická opatření, která výrazně

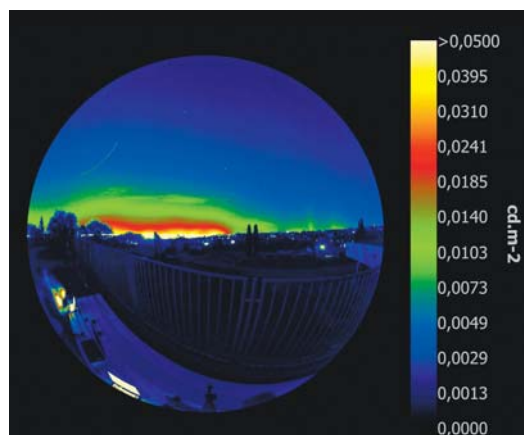
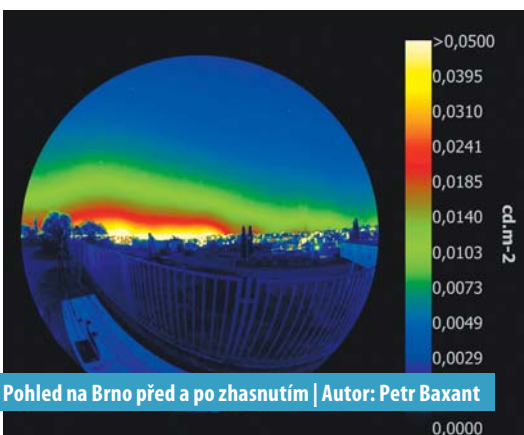
omezila pohyb lidí venku, bylo z rozhodnutí vedení města již v 21 hodin vypínáno slavnostní nasvětlení památek, nezářily ani girlandy ve středu Brna. „Už nyní díky jedinečné měřicí technice vyvinuté s VUT Brno dokážou naši technici minimalizovat přesvětlování komunikací a současně zajistit dodržování platných norem,“ upozorňuje provozně-technický ředitel TSB Josef Šaroun. V plánu má však společnost další zlepšení veřejného osvětlení. „Ta se týkají jak oblasti snížení spotřeby elektřiny, tak snížení světelného znečištění. Již několik let městské standardy pro výstavbu veřejného osvětlení, na jejichž vzniku jsme se podíleli, zakazují například nově instalovat svítidla, které vyzařují světlo do horního poloprostoru. Zatím sice některá starší světla typu koule toto nesplňují, ta však postupně po doběhu jejich životnosti nahrazujeme vhodnějšími typy,“ doplnil generální ředitel TSB Pavel Rouček.

„Sobotní pokus byl opravdu unikátní. Byli jsme připraveni a zvládli jsme to. Odstartujeme díky tomu další etapu výzkumu. Veřejnost by si mohla

myslet, že jde o malá čísla a nemuselo by nás téma zajímat. To skutečně nulové světelné pozadí, respektive to, co nám vytvářejí hvězdy a přirozené světlo z atmosféry planety, tu budeme hledat asi marně. Nicméně chtěli bychom se tomu alespoň přiblížit a zjistit, jak jsme na tom v podmínkách České republiky i vůči jiným místům na planetě,“ zakončuje s pozitivním výhledem Petr Baxant.

(sal. foto: Archiv ÚEEN FEKT VUT Brno)

Slavnostní osvětlení památek je regulováno například v těchto případech: kostel sv. Václava (Obřany), kostel sv. Vavřínce (Řečkovice), Kartuziánský klášter (Kr. Pole), kostel sv. Václava (Pellicova), Červený kostel, Berglův palác – Muzejka, kaple Jehnice, Kounicovy koleje, kostel panny Marie, Hasička Komin, Letohrádek Mitrovských, kostel sv. Leopolda (Milosrdní bratří), kostel – osvětlení věže (Slatina), kostel Zvěstování panny Marie (Tuřany), kostel sv. Jiljí (Komárov), Nová radnice, kostel sv. Tomáše, budova Správního soudu, kostel Nanebevzetí panny Marie, katedrála na Petrově...

Zázemí našli odborníci u brněnské hvězdárny. | Autor: Jan Prokopius

